

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Fig. 1 — *Gymnocalycium bruchii* (Speg.) Hoss. (syn. *G. lafaldense* Vaup.)
rijk met rose bloemen bloeiend.

foto : Bonefaas

1963

OVERPEINZINGEN BIJ HET NIEUWE JAAR.

Het nieuwjaarswoord wordt altijd geschreven aan het einde van het afgelopen jaar. Onwillekeurig denkt men dan aan het verleden en het eindigende jaar.

Succulente planten zijn toch eigenlijk hoogst merkwaardig. Het zijn typische seizoenplanten, die zonder verandering van hun uiterlijk, tenminste voor de meeste soorten, rust- en groeiperioden doormaken.

Meestal passen ze zich heel spoedig aan bij ons europees klimaat, ja zelfs aan ons kille, vochtige landje. Nu ik dit schrijf vriest het buiten meer dan 10 gr. Celsius. Zo juist liep ik nog eens door de kas en de cactussen en zelfs de vetplanten keken mij als het ware onbewogen aan, onbewust van de vele goede zorgen, die nu genomen zijn om de barre koude buiten de bebloemde vensters te houden.

Zal de winter in januari en februari nog strenger worden, alle voorstellingen ten spijt. Dit zijn de zorgen, die ons liefhebbers iedere winter besluisen en die omstreeks de jaarwisseling dikwijls tot een climax komen.

Met het lengen van de dagen nemen meestal de vorstkansen toe, maar de zon wordt dagelijks krachtiger en daarmee ons verlangen en onze verwachting van het nieuwe voorjaar. Zo beleven wij ieder jaar weer de cyclus van groei en rust van onze planten.

Door de zorg voor en het lezen over deze succulenten bezinnen wij ons over het afgelopen jaar en putten wij nieuwe krachten uit de verwachtingen van wat gaat komen. Zo kristalliseert zich alles rond het Kerstgebeuren, dat ons de kracht geeft telkenjare weer deze nieuwe cyclus te beginnen. Is het een van de factoren, deze rust en groei, die ons zo boeit in deze planten, dat wij ze zo met zorg omringen, zowel in de rust als in de groei? Hoe kan het dat sommige zelfs des winters hun bloemenpracht ten toon spreiden? Is het om voor ons het nieuwe jaar in te luiden en mijn gelukwensen aan U allen te begeleiden met prachtige vormen en kleuren, zoals dezer dagen een oud mevrouwtje mij met zorg en liefde haar prachtig bloeiende „kerstcactus” toonde, die de zorg aan haar met koesterende oude handen besteed, beloonde met haar bloemenpracht, die ook voor deze oude vrouw een belofte inhield voor het nieuwe jaar 1963.

A happy and prosperous New Year

Une bonne année!

Ein glückliches Neues Jahr!

Desamos un próspero y feliz Año Nuevo!

A. F. H. BUINING,

Voorzitter.

Nieuwe Neoporteria's

door F. RITTER, Olmué, Chili

Neoporteria sociabilis Ritter spec. nova

Corpus oblongum, 5–8 cm diam., sine radice rapacea; costae 13–21, 10–15 mm altae, angustae, tuberculis non mentiformibus, areolis 5–10 mm longis, 3–6 mm latis, 5–10 mm remotis; spinae aciculares rectae, griseo-atrae, radiales 16–20, ad 2 cm longae, centrales 7–14, ad 3 cm longae; flores 22–33 mm longi; camera nectarifera basi purpurea; ovarium et tubus floralis albofloccosi, superne ± setosi; tepala 8–12 mm longa, 1,5–2 mm lata, purpurea, albomarginata, exteriora reflexa, interiora erecta; stamina pallide purpurea; fructus oblongus, pallide ruber; semina 1,3 mm longa, tuberculosula, hilo minimo.

Groeiplaats bij Totoral Bajo, Noord Chili.

Holotype in het herbarium van de universiteit te Utrecht, Nederland onder het veldnummer FR 655.

Neoporteria sociabilis Ritter spec. nova is groen, langwerpig, 5–8 cm diam., vrijwel zonder penwortel; ribben 13–21 van 1–1½ cm hoogte, smal, gekerfd, de knobbels vrijwel zonder kinnen; areolen 5–10 mm lang, 3–6 mm breed, 5–10 mm van elkaar, verheven; dorens grijszwart, naaldvormig, recht; randdorens 16–20 van ¾–2 cm lengte, middendorens 7–14, krachtiger, 1½–3 cm lang; vruchtbeginsel met kleine schubjes waarin weinig witte wol; nektarkamer 2-delig, onderaan schaalvormig ½–1½ mm hoog, rood, naar boven vernauwd, 2–4 mm lang, bleek, half open; bloembuis trechtervormig 9–12 mm lang, boven 5–8 mm diam., van binnen licht purper, bekleed als vruchtbeginsel en daarenboven enige zachte borstelige haren; stijl purper, met 5–6 uitstaande bleke purperen stempels; meeldraden slechts ingeplant op de onderste buishelft, helmknopjes groenachtig geel; bloem 22–33 mm lang, bloembladen purper, rand vrijwel wit, 8–12 mm lang, 1½–2 mm breed, uitstaand en teruggebogen, binnenste rechtop staand, opening circa 4 mm diam.; vrucht lichtrood, langwerpig, bekleed als vruchtbeginsel; zaad 1,3 mm lang, 1 mm breed, bruinzwart, iets knobbelig, hilum zeer klein, wit, rond.

Neoporteria sociabilis var. **napina** Ritter var. nova

a typo recedit radice rapacea fortiori apice angustata, costis 11–18, camera nectarifera basi non purpurea, staminibus albis.

Groeiplaats bij Carrizalillo, departement Freirina, Noord Chili.

Holotype in het herbarium van de universiteit te Utrecht, Nederland onder het veldnummer FR 655a.

Wijkt af van de var. *sociabilis* door de vrij krachtige penwortel met iets vernauwde hals, de 11–18 ribben, de grijs-witte areolen die 3–7 mm van elkaar staan, de niet bruinrode nektarkamer, de witte meeldraden die tot

op $\frac{3}{4}$ van de hoogte van de bloembuis zijn ingeplant, de witte stamper met een bleekrood einde.

Neoporteria sociabilis Ritter is de meest oorspronkelijke *Neoporteria* die tot dusverre bekend werd. Zij is tevens de meest noordelijk groeiende soort uit dit geslacht. De bloem vertoont nog vele verwante kenmerken met de bloem van het geslacht *Pyrrhocactus*. De groeiplaats wijst erop, dat *Neoporteria* in Noord Chili is ontstaan. De meest verwante soort onder

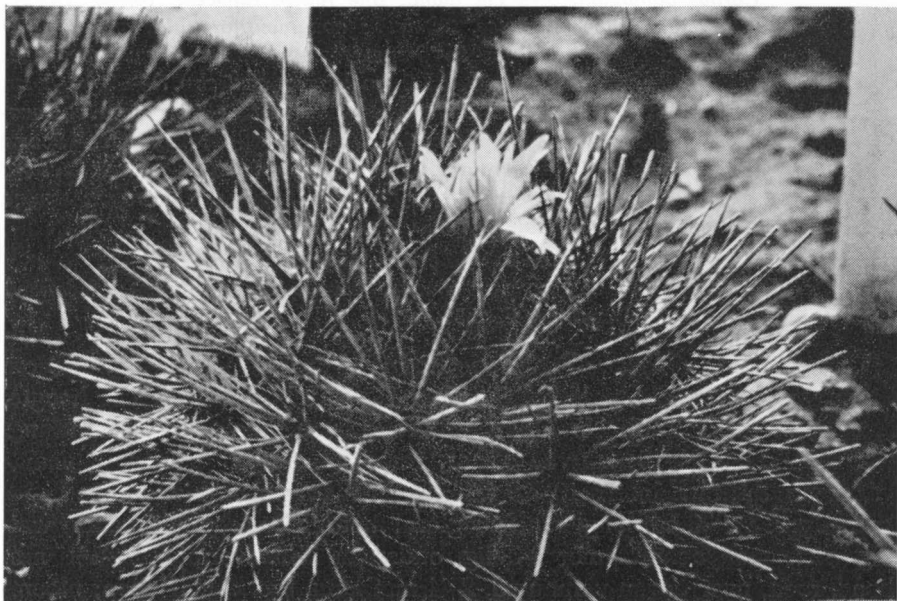

Fig. 2 — *Neoporteria sociabilis* door Fr. Ritter gevonden en gefotografeerd bij Totoral Bajo in Noord Chili.

Pyrrhocactus is wel *Pyrrhocactus rupicolus* Ritter, die sterk verspreid voorkomt langs de kustgebieden van Noord Chili. Zij komt nog noordelijker voor dan de bovengenoemde *Neoporteria*. Op deze verwantschap wijzen het lichaam, bedoorning, bloem en zaad. Ongetwijfeld lijkt *Neoporteria sociabilis* Ritter sterk op *Pyrrhocactus rupicolus* Ritter. Zij bloeien ook beide in de winter, wat overigens bij *Pyrrhocactus* zeer ongewoon is. *Pyrrhocactus rupicolus* heeft slechts 12–14 ribben, meer kinvormige knobfels en bijna tweemaal zo lange middendorrens als *Neoporteria sociabilis*. Het grootste verschil zit in de bloem. *Rupicolus* heeft een typische geheel opstaande *Pyrrhocactus*bloem, *sociabilis* een bloem die ongetwijfeld tot het *Neoporteria* type behoort. De nektarkamer van *sociabilis* onderscheidt zich nauwelijks van die van *rupicolus*, voorts herinnert aan *Pyrrhocactus* de kleur van de binnenste bloemdelen (bij *Neoporteria* wit), de bloemblaaden die nog iets van het ritme van het sluiten bij nacht en het openen bij dag overgehouden hebben en ook in vorm en de houding nog niet het gespecialiseerde karakter van andere *Neoporteria*bloemen bereikt hebben en dan

de bloembuis, die nog wat meer trechtervormig is dan gewoonlijk bij *Neoporteria* het geval is. Onder *Neoporteria* heeft *Neoporteria sociabilis* haar nadere (niet zeer nauwe) verwanten in de andere noordelijk groeiende soorten tussen La Serena en Huasco, zoals de vorm van de nektarkamer bewijst.

De verwantschap met *Pyrrocactus chilensis* (Hildm.) Ritter, die uiterlijk sterk op een *Neoporteria* lijkt, is niet zo nauw als met *P. rupicolus*, zoals de bouw van de bloem binnenin aangeeft. *Neoporteria sociabilis* Ritter werd door mij in 1956 gevonden.

Neoporteria wagenknechtii Ritter, spec. nova

Corpus 15—30 cm altum, 5—11 cm diam., griseoviride, sine radice rapacea; costae 11—17, obtusissimae, tuberculis mentiformibus, areolis 6—13 mm longis, 5—7 mm latis, 5—10 mm remotis, griseis vel brunnescentibus; spinae aciculares, radiales 10—14, 15—25 mm longae, rectae, griseoatrae, centrales 3—6, 20—30 mm longae, griseobrunneae; camera nectarifera apice clausa; flores 22 mm longi; ovarium et tubus floralis albifloccosuli, sine setis, tepala 7—12 mm longa, 3—4 mm lata, purpurea, interiora ± incurvata; stamina inferiore parte tubi inserta, alba; stylus albus, superne brunnescens vel ruber; fructus cupaeformis viridis vel rubescens; semina crumeniformis brunnea, cum verrucis planis paucis obsitis.

Groeiplaats: in een ravijn van Juan Soldado, noordelijk La Serena, N. Chili.

Holotype in herbarium Rijksuniversiteit, Utrecht onder het veldnummer FR 715.

Lichamen 15—30 cm hoog, 5—11 cm breed, grijsgroen, zonder penwortel; ribben 11—17, zeer stomp, met kinvormige knobfels; areolen grijsachtig tot bruinachtig, 6—13 mm lang, 5—7 mm breed, 15—10 mm van elkaar; dorens grijsachtig zwart, randdorens 10—14, 15—25 mm lang, recht, de centrale dorens 3—6, 20—30 mm lang; bloemen 22 mm lang; vruchtbeingsel en bloembuis met vlokjes witte wol, zonder borstels; nektarkamer 2 mm lang, onderin schotelvormig, bovenin ± buisvormig, gesloten; bloembladen 7—12 mm lang, 3—4 mm breed, purper, de binnenste naar binnen gericht; meeldraden tot iets boven het midden van de bloembuis ingeplant, wit; stijl wit, bovenin bruinachtig of rood; vrucht tonvormig, groen tot roodachtig; zaden tasvormig, bruin, met weinig vlakke knobfels.

Een prachtige soort in cultuur, met vaak iets rood overlopen lichamen en opvallend purperrose bloemen die in opeenvolging gedurende enige maanden in het najaar bloeien.

var. napina, a typo recedit radice rapacea magna, apice angustata, spinis longioribus curvatis, flore maiore, tubo floralis albosetuloso.

Groeiplaats: in de bergen van Cjoros Bajos, ten noorden van La Serena, N. Chili, aldaar verzameld als FR 714.

Deze variëteit verschilt van het type door de grote penwortel, die

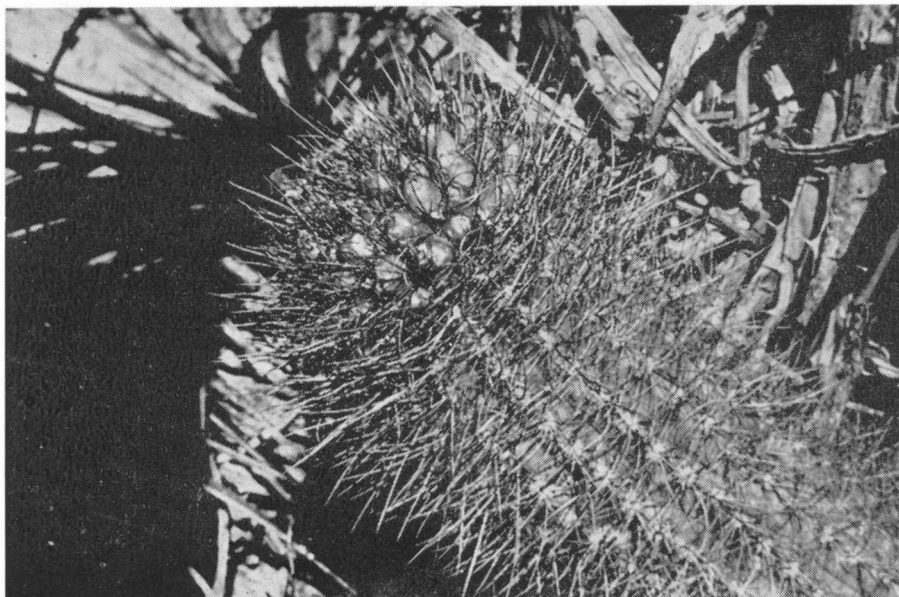

Fig. 3 — *Neoporteria microsperma* werd op 15 km oostelijk van La Serena door Fr. Ritter gevonden en op de gevoelige plaat vastgelegd.

aan de hals iets vernauwd is, door de langere en gebogen dorens, de grotere bloemen en de fijne witte borstels op de bloembuis.

Een nauwverwante nieuwe soort, waarvan hier een korte diagnose wordt gegeven, is :

Neoporteria microsperma Ritter, a *N. wagenknechtii* (cf. sp. precedentam) recedit: costis minus profunde crenatis, mentibus parvis, areolis 3–5 mm remotis, spinis curvatis, tubo floralis longiori, setuloso, seminibus minoribus.

Groeiplaats : 15 km oostelijk van La Serena, N. Chili en verzameld onder nummer FR 535; holotype in Herbarium Rijksuniversiteit Utrecht.

N. microsperma wijkt af van *N. wagenknechtii* door minder diep gekerfde ribben, kort-kinvormige knobbels, half zo ver van elkaar staande areolen, gebogen dorens, langere bloembuis met fijn borstelige haren en kleinere zaden.

var. *serenana* a typo recedit, corpore majore, costis latioribus et altioribus, areolis maioribus, spinis fortioribus.

Groeiplaats en holotype als vorige; veldnummer FR 716a.

Verschilt van het type door de grotere lichamen, de bredere en hogere ribben, de grotere areolen en de krachtige dorens.

Vertaling : A. H. F. Buining.

De cultuur van *Glottiphyllums*

Zoals ik in mijn vorige artikel al opmerkte komen ook de mooiste *Glottiphyllum*soorten door een verkeerde behandeling vrijwel nooit tot hun recht. Misschien zou men nu denken, dat die verkeerde behandeling te wijten is aan de hoge eisen die deze planten stellen. Niets is echter minder waar. Als er één plantengroep met weinig tevreden is, dan is het wel deze.

Men zou het eigenlijk zo kunnen stellen, dat de planten verwaarloosd moeten worden om hun volle schoonheid te bereiken.

Bij vrijwel alle liefhebbers krijgen deze planten n.l. veel te veel water. Bij andere *Mesemgeslachten* als *Dinteranthus* en *Lithops* zou zich

Fig. 4 — *Glottiphyllum* spec. (1,3 ×)

foto: Noltee

dat onmiddellijk wreken, doordat de planten de strijd opgeven en wegrotten. Niets daarvan bij de *Glottiphyllums*; zij schijnen zich prima te voelen bij een overvloed aan water. Ze groeien met een enorme snelheid en bloeien, dat het een lieve lust is. Maar... ze verliezen hun karakteristieke vorm en kleur, worden groen en de soorten zijn niet meer te onderscheiden. Weldra hebt u hele potten met goedgedijende, frisgroene slantplanten (of ze smakelijk zijn betwijfel ik).

Wilt u mooie gedrongen exemplaren, die u bovendien steeds weer zullen verbazen door hun prachtige bloemen, dan hebt u slechts het volgende te doen: geef de planten in het voorjaar, zodra het weer dat toelaat, gedurende korte tijd, 1 à 2 weken, een behoorlijke hoeveelheid water. Hierdoor ontwaken de planten uit hun winterslaap en slaan aan het groeien. Zijn ze volgezogen dan geeft u ze geen druppel water meer (en dan bedoel ik ook: geen druppel water) tot ongeveer augustus. Dan

geeft u ze normaal water tot de planten zijn uitgebloeid en daarna laat u ze weer met rust tot het volgende voorjaar. U ziet, simpeler kan het niet.

De beste manier om de planten met gieten over te slaan is misschien

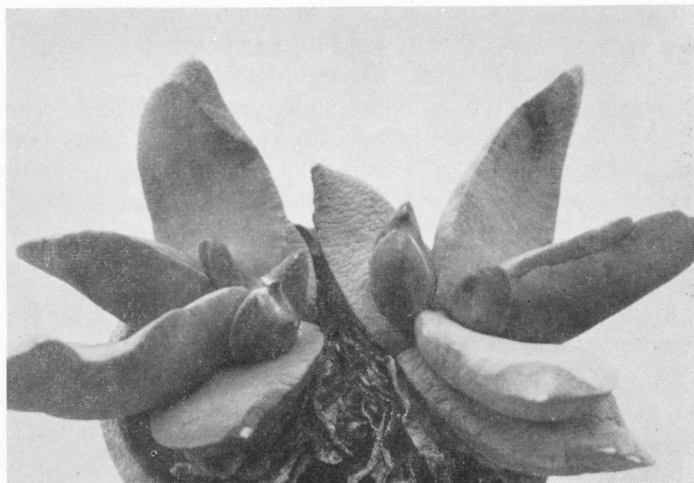

Fig. 5 — *Glottiphyllum muirii* (1,1 ×)

foto: Noltee

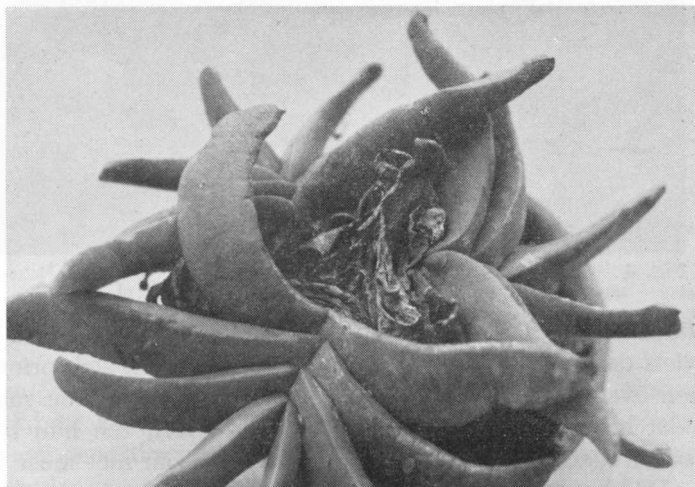

Fig. 6 — *Glottiphyllum compressum* (1,1 ×)

foto: Noltee

ze boven in de kas te hangen; ze genieten dan bovendien van het maximum aan zonlicht. *In geen geval dus uitplanten in het tablet!*

De planten verlangen een flinke hoeveelheid klei en liefst geen bladgrond ($\frac{2}{3}$ grof zand $\frac{1}{3}$ klei). De vermeerdering kan zowel door zaaien als door stekken plaatsvinden. Daar echter de *Glottiphyllums* zeer gemakkelijk hybridiseren is het zaak bij het zaadwinnen goed op te passen.

De moeilijkheden die per ongeluk ontstane kruisingen voor de naamgeving opleveren kennen we allen en wat opzettelijk kruisen betreft, er is nog nooit een Mesemhybride ontstaan die mooier was dan een in het wild gevonden soort.

Bij de *Echeveria's* e.d. mogen we dan prachtige kruisingen kennen, laten we ons voor wat de Mesems betreft maar bij de natuurlijke soorten houden.

De *Glottiphyllums* waarvan we de groeiplaats kennen stammen alle uit de Kaapprovincie.

Ik wil dit artikel besluiten met enkele soorten te noemen die, hetzij om hun bloemen, hetzij om vorm en kleur hunner bladeren alleszins de

Fig. 7 — *Glottiphyllum parvifolium* (1,1 ×) foto: Noltee

moeite van het kweken waard zijn. Het is echter slechts een zeer onvolledige keuze en nog veel meer mooie soorten zouden opgenoemd kunnen worden. De gegevens zijn gedeeltelijk aan *J a c o b s e n* ontleend.

G. fragrans (S.D.) Schwant., bladeren schuin tongvormig, 6–8 cm lang, 2,5 cm breed. Bloemen zittend, met een doorsnee van 8–10 cm, welriekend. De kleur is glanzend goudgeel.

G. grandiflorum (Haw.) N.E.Br., met brede tongvormige, afstaande bladeren, die 10–15 cm lang en 3–4 cm breed zijn. Bloemen niet welriekend als bij *G. fragrans*.

G. jordanianum Schwant., zeer kompakte plant, bladeren paarsgewijs nu eens bijna gelijk, dan weer zeer verschillend in lengte, glanzend bruin-groen tot koperrood gekleurd. Bloemen zittend, geel.

G. muirii N.E.Br., bladeren ongeveer liggend, tegenover elkaar staand, meestal 6,5–9 cm lang (bij mij veel korter, zie foto). Het grotere blad heeft als bij vele andere *Glottiphyllums* een indruk van het kleinere blad. Kleur grasgroen (bij mij donkerpaars). Bloemen zittend, 6,5–7 cm diam., geel.

Bijzondere groei en
bloei bij
Parodia
sanguiniflora

Deze zomer is mij door een medelid, de heer J. Kooymans een *Parodia sanguiniflora* tijdelijk afgestaan om er fotografische opnamen van te maken. Het was een 16 cm hoge plant, welke zich dichotomisch splitste. Het eigenaardige van deze splitsing was, dat één van de groeipunten steeds hoger kwam te staan ten opzichte van het andere groeipunt, zonder dat men van een snellere groei van het eerstgenoemde groeipunt kon spreken. De oorzaak hiervan was een horizontale spleet in het plantenlichaam, op ± 8 cm hoogte vanaf de basis van de plant, welke spleet steeds wijder werd, waardoor het bovenste gedeelte van de plant, aan die zijde, omhoog werd gedrukt. Tot onze verbazing ontstonden in de spleet enkele areolen welke in aantal toenamen, totdat een nieuwe kruin zichtbaar werd, waarin zich na enige tijd bloemknoppen ontwikkelden, welke normaal gebloeid hebben. Op deze nieuwe scheut zijn totaal 16 bloemen tot volle ontplooiing gekomen.

De dichotomisch gesplitste kruin van de plant groeide zeer weinig en er kwamen daar ter plaatse geen bloemen. Wel ontwikkelde zich daar, aan de zijde van de spleet, op 7 tuberkels nieuwe spruiten.

Intussen groeide in de spleet de nieuwe kruin steeds verder, terwijl de spleet zelf steeds wijder en langer werd. De breedte van de spleet is thans, eind oktober, 7 cm, terwijl de lengte zo lang is, dat zij bijna de gehele omtrek van de plant omvat. De plant boven de spleet is zover gekanteld, dat de ovale kruin met de twee groeipunten bijna vertikaal staat.

Het nieuwe groeipunt is horizontaal sterk ingezonken, waardoor de onderste tuberkels loodrecht omhoog staan, de middelste tuberkels, diep in het hart van de plant, zijn horizontaal naar buiten gericht en de bovenste tuberkels hangen bijna loodrecht naar beneden.

Nu komt de plant tot rust. We wachten met spanning hoe deze zich in het komende voorjaar zal ontwikkelen.

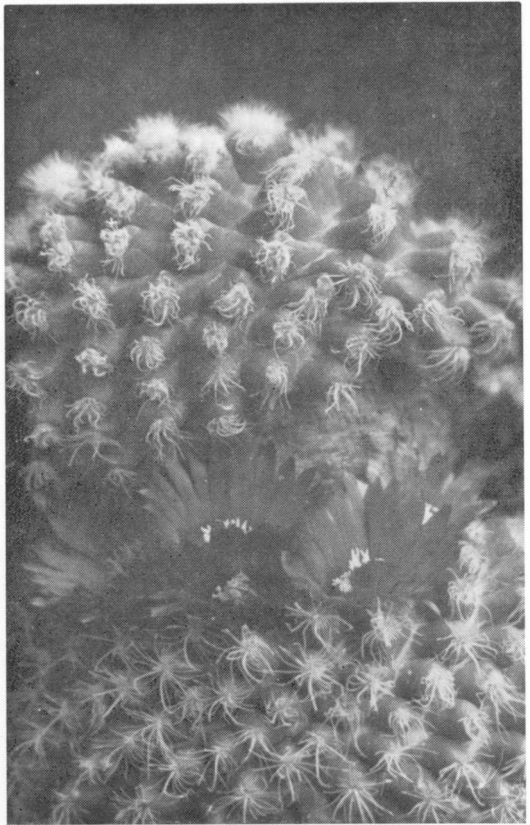

Fig. 8 — De spleet met de nieuwe kruin bij *Parodia sanguiniflora*.

foto: van Arkel.

K. P. van Arkel

Verslag Werkgroep voor Succulentenstudie

gehouden op 22 en 23 september 1962 te Wageningen.

De Voorzitter, de heer A. F. H. Buining, opent de bijeenkomst $\pm$ 16.30 uur, waarop de heer Masman spreekt over nieuwere inzichten omtrent kassenbouw. Het blijkt, dat de aloude opvatting, dat een kas met de nok Noord-Zuid moet staan, in het geding is en dat in bepaalde gevallen een Oost-West opstelling en zelfs wel een Noordoost-Zuidwest richting te preferen is, omdat dit een betere benutting van de zonnestralen met zich mee zou brengen. De beste helling van het glas op de zuidzijde zou dan zijn $\pm$ 70° , waarbij het glas direct bij de grond begint en de helling van de Noorlykant 20° , waarbij dan eerst een opstaande wand aangebracht moet worden. Over de gewenste glassoorten is men het nog niet eens; men kan gewoon glas gebruiken, maar ook diffuus glas, dat het voordeel zou hebben, dat zonder verlies van lichtsterkte geen verbrandingsverschijnselen op de planten worden veroorzaakt; verder ook plastic, dat evenwel spoedig vuil wordt. Luchting van deze kas kan het beste worden verkregen door een klappaam in de nok en een aan de voet, waardoor een goede luchtverversing tot stand komt. Door het inwendige van de kas terrasachtig in te richten, kunnen nog nuanceringen in het kasklimaat worden verkregen.

Bij de vrij uitvoerige discussie komt naar voren, dat veel hiervan nog in een experimenteel stadium verkeert en dat het van belang is de vorderingen op dit gebied nauwlettend te volgen.

Na het avondmaal komt de hoofdschotel aan bod: nl. de bespreking van de onderlinge verhouding van de geslachten, die rondom Matucana zijn gegroepeerd.

De heer van der Steeg begint met een vrij uitvoerige uiteenzetting van het werk van Mrs M. Kinnach, waarin zij stelling neemt tegen het voortgaan van het opsplitsen van geslachten en soorten en waarin zij meent te kunnen aantonen, dat de soorten behorende tot Arequipa, Matucana, Submatucana, Oreocereus, Loxanthocereus, Seticereus e.a. alle tot Borzicactus gerekend moeten worden.

Uitvoerig gaat spreker in op haar argumenten en hij komt tot de conclusie, dat zij heeft getracht bewijsgronden te vinden met het voorop gestelde doel deze geslachten te verenigen en hij wijst daarbij op een aantal inconsequenties. Zo acht hij het onjuist de waarde van kenmerken, die men in het algemeen als belangrijk aanziet, als b.v. de bouw van de bloem en de vrucht, te bagatelliseren.

Voorzitter Buining bevestigt deze opvatting aan de hand van levend materiaal en gekleurde dia's. Ook hij is van mening, dat de schrijfster veel te ver gaat en de klok terugzet, hetgeen we moeilijk kunnen accepteren.

Het was natuurlijk moeilijk een bevredigende conclusie te trekken, omdat we van deze planten eigenlijk nog niet genoeg af weten om een gefundeerd oordeel te vellen. De geslachten Matucana, Submatucana en Arequipa zijn wel sterk verwant, en het tweede kan gevoeglijk in het eerste worden opgenomen, maar over de zelfstandigheid van Matucana t.o.v. Arequipa blijven de meningen sterk verdeeld. Arequipa en Matucana verschillen in de vorm van het lichaam (bij A. cilindrisch, bij Mat. $\pm$ kogelrond), in de bloeitijd (bij A. in de zomer, bij Mat. in het najaar), en in de vrucht, die bij Arequipa aan de basis met spleetjes opspringt en bij Matucana met een porie. Een nieuwe soort, nl. *M. mirabilis*, die binnenkort door de Voorzitter zal worden beschreven, staat er $\pm$ tussenin, reden waarom sommigen de verschillen te klein achten om de geslachten beide te handhaven.

Dat Mrs Kinnach Oreocereus tot Borzicactus rekent, kan door niemand worden aanvaard; hier zijn toch wel belangrijke verschillen aanwezig, niet alleen in de zo

bekende beharing van *Oreocereus*, maar ook in de stand van de bloemen en de aard van de vruchten.

Al levert de discussie dus weinig positieve resultaten op, toch is deze wel van belang, omdat alle aanwezigen nog eens doordrongen worden van het feit, dat het nog veel te vroeg is voor duidelijke standpunten. Zolang dit het geval is, zullen de soorten in de diverse collecties onder de meest verschillende geslachtsnamen blijven staan. Het komt daarbij dan alleen aan op de soort aanduiding; is die juist, dan moet men maar met een geslachtsnaam (wanneer die tenminste geldig is) tevreden zijn.

Hierna vertoont de heer van Arkel aan de hand van gekleurde dia's enige afwijkende groeiwijzen bij cactussen; hij zal hierop in enkele artikelen in *Succulenta* terugkomen.

De avond wordt besloten met het bekijken van een 80-tal kleurendia's met belangwekkende succulenten uit de bekende collectie Marnier-Lapostolle, die de heer Bonefaas tijdens zijn verblijf aldaar heeft gemaakt.

Zondagmorgen begint met een vraag van de heer van Vliet hoe men er achter kan komen, wat zieke planten mankeren. Aangeraden wordt bij ernstige en belangrijke gevallen de Plantenziektkundige Dienst te vragen. De Secretaris zal onderzoeken in hoeverre het mogelijk zal zijn, dat de leden van *Succulenta* hun materiaal kunnen opsturen.

Daarna bespreekt de heer van Keppel uitvoerig de voor- en nadelen van de cultuur in blikjes. Hij zegt toe hierover binnen afzienbare tijd een artikel voor ons tijdschrift te zullen schrijven.

Ook de heer Schomper laat zijn resultaten zien; hij kreeg *Tephrocactus*-soorten in blikjes na één jaar in bloei.

Het weekeinde werd besloten met een bezoek aan het Succulentarium.

Besloten wordt het volgend weekeinde op 9/10 maart 1963 te houden, waarbij dan het vraagstuk *Pyrrhocactus* en aanverwante geslachten aan bod zal komen.

Naar aanleiding van bovenstaande zou ik er op willen wijzen, dat de Werkgroep voor Succulentenstudie beoogt het bespreken van eigen onderzoekingen en ervaringen en het stimuleren daarvan. Er zijn m.i. nog veel meer liefhebbers, die er aan kunnen deelnemen en ik zou met nadruk een ieder, die er voor voelt mee te doen, willen opwekken zich op te geven. De groep is geen eliteclubje, maar staat open voor iedereen, mits hij bereid is actief aan de werkzaamheden deel te nemen door het houden van voordrachten over zijn studie en het deelnemen aan de discussie. De kosten zijn f 8,50 per weekeinde.

B. K. Boom.

Ervaringen met blik- en plastic cultuur

Het is al enige jaren geleden, dat er in „Cactus”, het blad van de Franse Cactusvereniging, vaak geschreven werd over de cultuur van succulenten in conservenblikken. Algemeen werd geconstateerd, dat de planten in blikken beter groeiden dan in de bekende bloempotten. Door het gewicht te controleren kwam ik tot de ontdekking, dat de grond in een stenen pot in één dag evenveel water verdampt als in een blik in zes dagen. Het ligt dus voor de hand, dat de betere groei moet worden gezocht in het feit, dat de grond in blikken langer vochtig blijft na het gieten, waardoor de haarwortels niet geregeld afsterven zoals in de poreuze potten vaak het geval is. Een proef met een paar planten in plasticpotten gaf ook een goed resultaat, maar toen ik het op grotere schaal probeerde kreeg ik moeilijkheden met de stofwisseling in de potgrond; het gat onderin de pot bleek wel voldoende voor het wegvloeiën van het overtollige water, maar totaal ongeschikt voor de luchttoevoer. Bij gebruik van stenen pot-

ten giet men dus vaak en is het geen bezwaar als de ene plant wat meer water krijgt dan de andere, maar met plasticpotten ligt dat heel anders.

Na deze proeven heb ik in 1958 een nieuw soort pot ontworpen en deze zijn hier nu al meer dan twee jaren in de handel. De potten zijn gemaakt van plastic; in de bodem zit geen gat maar op een hoogte van 10 % van de totale hoogte van de pot zit een rand en in die rand kleine gaatjes; het onderste gedeelte van de pot is dus waterdicht. Als we de potten gaan gebruiken doen we eerst onderin een laagje grint tot vlak boven de gaatjes en daarna vullen we pot aan met grond en planten. Het gieten is zeer eenvoudig: men laat, door de pot even in water te houden, in het onderste gedeelte de ruimte tussen het grint vollopen; het water trekt dan langzaam in de potgrond en de ruimte tussen het grint vult zich weer met lucht. De hoeveelheid water is precies genoeg om de grond matig nat te houden. Bij warm en droog weer kan men sproeien zoals bij de andere potten. De potten mogen niet ingegraven worden, het beste is om ze in de bijpassende schotels te zetten, waar men dan het gietwater in kan doen; het water, dat lager dan de gaatjes in de schotels blijft staan is niet hinderlijk voor de planten, maar doet dienst de lucht in de kas of kamer vochtig te houden. Bijmesten geschiedt op dezelfde manier en daardoor kan men in kleine potten flinke planten kweken. De wortels gaan in deze potten niet tegen de wand aanzitten, maar groeien recht naar beneden tot in het grint. In deze streek hebben alle kwekers van succulenten veel last van luis en aaltjes aan de wortels, maar in de nieuwe potten heb ik er nog geen gezien.

Van alle planten, die ik geprobeerd heb, was de groei beter dan in stenen potten. Cactussen en andere vetplanten mogen niet te veel gegoten worden, zelfs al staan ze met pot en al in de brandende zon. Maar planten met groot of veel blad hebben een grote oppervlakte om te verdampen en daarom moet men deze vaker water geven dan de cactussen, vooral als ze in dezelfde ruimte gekweekt worden.

G. J. Beekenkamp,
Ferme St. Jean Mougins (A.-M.) France.

Fig. 9

Malacocarpus
sellowii

Bloeibare Malacocar-
pussen vormen witte
wol in de kop, waaruit
de donkerbruine
knoppen verschijnen.
Gele bloemen.

foto: van Buuren

Mieren-plaag

Als beginnend verzamelaar ontmoet je vaak allerlei tegenslagen. Nadat ik met een kleine verzameling van ongeveer 35 stuks wat in de huiskamer had geëxperimenteerd en de resultaten mij niet bevredigden, besloot ik een zomerkasje te bouwen. Het gelukte mij op een geschikte manier aan wat hout en glas te komen en in het vorige voorjaar verrees in mijn achtertuintje een bouwsel dat nu wel niet direct een ideale cactuskas, maar voor een beginnening toch al een hele verbetering was, vergeleken bij verschillende medeverzamelaars die slechts in hun huiskamer moeten boeren. Direct had ik betere resultaten, hetgeen mij tot voldoening stemde. Eén factor had ik echter over het hoofd gezien, toen ik mijn kasje bouwde.

Gedurende de 6 jaren dat ik in mijn huis woon, had ik elke zomer last van kleine zwarte mieren. Het eerste jaar was het een ware plaag en zaten zij overal in de woning. Met alle mogelijke middelen trok ik tegen de mieren te velde. Het beste voldeed mij petroleum. Het resultaat was dat het aantal mieren verminderde, maar ze verdwenen niet geheel. Nadat ik 6 jaar de mieren had bestreden, zag ik af en toe nog wel wat mieren in mijn tuintje, maar in mijn woning kwamen zij niet meer. Toen ik mijn kas bouwde heb ik wel even aan de mieren gedacht, maar de mogelijkheid van eventuele schade werd door mij gebagatelliseerd.

Vanaf midden juli ontdekte ik evenwel weer mieren. Ik had mijn planten alle in potten en deze potten in een langwerpige bak met turfstrooisel geplaatst. Over dit turfstrooisel kropen voortdurend meer mieren. Ik onderzocht overal in het turfstrooisel naar een nest, maar tevergeefs, ik vond niets. Op het eind van de bak stond een grote *Echinopsis*, welke plant het begin was van mijn verzameling en deze 13 jaar oude plant was een zeer dankbare bloeier.

Toen ik na een afwezigheid van ongeveer 3 weken, gedurende welke tijd een buurvrouw mijn bedoening van het nodige vocht voorzag, terug kwam wemelde het in de bak van de kleine zwarte mieren. Gedurende mijn afwezigheid had de *Echinopsis* nog rijkelijk gebloeid en uit dankbaarheid hiervoor had de buurvrouw hem even rijkelijk gelaafd. Het viel mij op dat de mieren vooral in de nabijheid van die *Echinopsis* verblijf hielden en ik onderzocht het turfstrooisel om de pot heen, echter zonder resultaat. Toen de grond na enige dagen iets droger werd en ik eens in de pot prikte kwamen er plotseling allemaal mieren te voorschijn. Terstond trok ik de zware plant uit de pot en wat ik nu zag deed mij de haren ten berge rijzen. Van onderen was de gehele pot uitgehold. Snel bestoof ik het geheel met sterk geconcentreerde D.D.T. in de hoop de mieren hiermede te bestrijden. Heimelijk had ik hoop dat de mieren na een kwartiertje zouden sterven, maar mijn hoop vervloog in rook, want hoe witter de mieren waren bestoven, hoe ijveriger zij met hun eieren sleepten. Ten einde raad heb ik het geheel bij elkander geveegd en een eind weggebracht.

Ik dacht dat nu ik dit grote nest met mieren had verwoest, ik nu wel van hen verlost zou zijn. Ik werd hierin echter teleurgesteld. Naast mijn *Echinopsis* stond een grote schijfopuntia die iedere dag lustelozter werd. Toen ik deze uit de pot trok trof ik hetzelfde beeld. Daar de D.D.T. mij geen succes had opgeleverd begoot ik het geheel met petroleum. Tot mijn verbazing wandelden de mieren rustig verder en draafden misschien nog harder dan anders om hun nest weer op te bouwen. Ik heb daarna het geheel weer bij elkaar geveegd en weggebracht. Dezer dagen ontdekte ik echter weer mieren. Is er misschien onder de meer bedreven verzamelaars of kwekers iemand, die een goede raad weet?

A. Hoekstra

Noot van de Redactie. — Van gezaghebbende zijde (P.D.) werd me toevertrouwd, dat D.D.T. toch wel een goed middel is, maar een mier is taai en het middel heeft dus een langzame werking.

B.

UIT DE AFDELINGEN

AMSTERDAM

In de vergadering van 21 november 1962, verraste ons lid W. A. Luynenburg, die enige tijd in Tirol geweest is, ons met een aantal kleurendia's van het vele natuurschoon, waarvan hij genoten heeft, maar ook van een groot aantal in het wild voorkomende bekende en minder bekende planten. Zijn toelichting daarbij maakte dat het inderdaad een bijzonder interessante avond is geworden. Een dankbaar applaus beloonde de spreker voor hetgeen hij getoond heeft.

De bijeenkomst van 19 december 1962 werd voornamelijk gevuld door een inleiding van de heer J. C. van Keppel uit Wassenaar, die in het bijzonder aandacht vroeg voor het kweken van succulenten. Hij hield een warm pleidooi voor het bestuderen van de vetplanten (andere dan cactussen) en vertoonde na de pauze een groot aantal schitterende dia's van deze soorten. Hij wees daarbij op de grote betekenis van het des zomers buiten brengen van die planten, die daarvoor geschikt zijn, dit vooral omdat de kleur van de planten dan veel mooier en meestal veel dieper wordt. Ook de „dauw” op de planten komt dan meestal beter tot zijn recht.

In zijn inleiding maakte hij er op attent, dat men de succulenten kan indelen in drie groepen: a) die weinig vocht behoeven; b) planten, die in droge omstandigheden nog goed groeien (op grote hoogten, waar het overdag warm en 's nachts koud is) en c) planten, die zelfs als ze geheel uitgedroogd lijken, nog weer tot groei komen als ze vocht krijgen (rendiermos enz.).

Het was een zeer geslaagde avond en de kring Amsterdam dankt de heer Van Keppel hartelijk voor zijn bezoek aan onze vergadering.

GRONINGEN

De Groninger afdeling van Succulenta vergaderde op zaterdag 15 december j.l. in het C.J.M.V.-gebouw te Groningen, onder leiding van haar voorzitter de heer G. J. Eilander.

Deze keer werd een „praatmiddag” gehouden. Zeer uitvoerig werd gesproken over het bewaren van planten in de winter, over de samenstelling van cactusaarde, bemesting, enz.

De leden werden opgewekt om voor de eerstvolgende vergadering stekken en planten mee te nemen, teneinde deze

onderling te verkopen en de opbrengst in de kas van de vereniging te storten.

Dit vond aller instemming. Tenslotte kwam nog een voorstel van een der leden, om een jeugd-cactus-club op te richten. Aan dit voorstel zal de afdeling medewerking verlenen door stekken en planten beschikbaar te stellen aan de organisator van deze jeugdclub.

E. HORLINGS, secretaris,

P. Heinstraat 48, Delfzijl.

GOOI- EN EEMLAND

De Afdeling kwam op 4 december te Hilversum bijeen om te luisteren naar de heer J. C. van Keppel, die als gast-spreker een lezing hield over vetplanten en wel meer speciaal over het geslacht Echeveria.

Na een inleiding over het nomenclatorische verleden van het geslacht, gaf spreker een overzicht over de Crassulaceae in het algemeen en liet daarop een uiteenzetting volgen over de soorten, die voor kweek door liefhebbers geschikt zijn. Met behulp van een groot aantal mooie dia's bewees spreker, dat diegenen, die belangstelling voor succulente planten hebben, hier inderdaad een prachtig terrein van actie kunnen vinden.

Het applaus en de drukke deelneming aan de rondvraag bewezen, dat de leden de lezing van de heer van Keppel zeer op prijs hebben gesteld.

W. H. SCHUSTER, secretaris,

Pieter de Hooghlaan 2, Loosdrecht.

ZAANSTREEK

Op vrijdag 14 december hield de afdeling haar vergadering, waarbij 20 leden aanwezig waren.

Na het afwerken van de gewone agendapunten kwam het hoogtepunt van deze avond, namelijk de diavertoning van onze gast de heer Bravenboer uit Vlaardingen.

Er was weer veel moois te zien en de aanwezigen genoten dan ook van de prachtige opnamen.

De volgende vergadering zal plaats vinden op vrijdag 18 januari in de kantine van Verkade aan de Valkstraat.

Mevr. A. HOEKSTRA—TUYN,
secretaresse

Koning Williamstraat 43 — Zaandam.

CACTUSZADEN

Ontvangen een groot sortiment van de meest gezochte zaden, waaronder zeldzame soorten.

UITSLUITEND EERSTE KWALITEIT.

Vraagt onze uitvoerige zadenprijslijst.

K. EDELMAN - REEUWIJK - HOLLAND

TELEFOON : 01829—334.

Zaterdags is ons bedrijf voor het publiek gesloten.

Freek Hoogvliet

Speciaal adres voor:

Cactussen en Vetplanten

MAASDIJK (3 km vanaf Maassluis) Oostelijke Slag 7 Telefoon 01745-2732

U wordt hierbij uitgenodigd voor een bezoek aan mijn nieuwe Cactuskwekerij.

Fa. VAN ZANTEN & HOFLAND

In- en verkoop van Cactussen en Vetplanten

Telefoon 01740-5480

Bij geen gehoor 5051 of 5410

Correspondentie adres: GEESTWEG 848 — NAALDWIJK

Directie en medewerkers van drukkerij a. n. govers
wensen hoofdbestuur en leden een

bloemrijk jaar